

Kultura jako nadstavba, nebo jeden ze základních kamenů rozvoje města?

Jak moc a proč je kultura ve městě důležitá, jakou pozornost si zaslouží, kterak ji dobře plánovat a co přináší městu i jeho obyvatelům? Těmto tématům – a nejen jim – se věnoval rozhovor s primátorkou Zdravého města Jihlava Karolínou Koubovou.

ILUSTRACNÍ FOTO: ARCHIV MĚSTA

Jihlava si svou hornickou minulost už tradičně připomíná slavnostmi Havíření. Letos je tato slavnost naplánována na dny 18. až 20. června. V Jihlavě nyní všichni doufají, že navzdory pandemii koronaviru ji bude možné uskutečnit a nebude na ní chybět ani obvyklý jihlavský havířský průvod (na snímku záběr z průvodu v roce 2019)

Krajské město Jihlava představuje excelentní praxi v oblasti plánování a podpory kultury, a je jedním z prvních referenčních Zdravých měst. Diskutovali jsme s ambasadorkou tématu, primátorkou **MgA. Karolínou Koubovou** o tom, proč považuje kulturu za významný prvek rozvoje města, čím se Jihlava může v tématu pochlubit a co se chystá.

■ **Téma kultury je vám profesně blízké. Je to důvod, proč se jím Jihlava tak aktivně zabývá a proč jste si jej jako primátorka zvolila za prioritu?**

Máte pravdu. Ano, jsem profesí kulturní manažerka a tohle téma je mně blízké. S tím, že v Jihlavě s kulturou něco systémově uděláme, jsem také šla už do minulých komunálních voleb. Nicméně není to jediný důvod. Kultura a její promyšlený a cílený rozvoj, snaha o živé město, snížení bariér v přístupu k veřejným prostranstvím, cílené rozmištnění infrastruktury po městě podle potřeb jeho obyvatel, ale také sousedské vztahy a pocit, že máte svoje bydliště rádi... to vše se odráží v tom, jak dostat a udržet lidi ve městě, jak je zabavit a aktivně zapojit, jak zvýšit jejich spokojenost.

Výrazně se to odráží rovněž v ekonomice města, v celkovém rozvoji. Tak, jako se

I kultura si zaslouží promyšlený a důkladně plánovaný rozvoj. Právě proto, aby na konci mohly být konkrétní akce či místa, kam se lidé těší a rádi se vracejí. Aby občané měli živoucí a zdravé město.

bavíme o investicích do dopravy, je nutné bavit se také o kultuře.

■ **Od roku 2017 máte v Jihlavě kulturní strategii. V čem je jiná než v ostatních městech?**

Dokument, který já osobně považuji za funkční a inovativní, jsme schválili už před lety, ale neustále s ním pracujeme. Předcházela mu dlouhodobá a pečlivá příprava, která se opravdu vyplatila. Dokázali jsme dostat na stůl a zapracovat pohledy a požadavky dvou často protichůdných stran.

Na jedné straně města, které nastavuje systém, průběžně vytváří pro kulturu vhodný prostor a prostředí, a v neposlední řadě

kulturu financuje. Na opačném pólu pak stojí kulturní aktéři – ti musí být kreativní, prostředí vyplňovat a popravdě i dávat „drzou“ zpětnou vazbu.

Nám se to v Jihlavě podařilo, do diskuze se aktivně zapojili kulturní organizace, podnikatelé, školy, opoziční i koaliční politici. Výsledkem je živý dokument, který je díky propojení s územně analytickými podklady využíváný v praxi.

I kultura si totiž zaslouží promyšlený a důkladně plánovaný rozvoj. Právě proto, aby na konci mohly být konkrétní akce či místa, kam se lidé těší a rádi se vracejí. Aby občané měli živoucí a zdravé město.

■ **Opakovaně zmiňujete územní plánování – jak tedy promítáte kulturu do mapy?**

Je to jedna z často opomíjených věcí. Kultura bývá v územně analytických podkladech zastoupena velmi sporadicky. Pokud se tématu kultury tyto dokumenty vůbec věnují, pak většinou jen formou výčtu a zobrazení nejvýznamnější kulturní infrastruktury a objektů s památkovou ochranou. Kultura je tak znevýhodněna vůči například oblastem ochrany přírody nebo dopravy či technické infrastruktury, v nichž existují formalizované požadavky na data a metodiky. Přitom však veřejný prostor a vhodná infrastruktura, která dává podmínky pro kulturní, komunitní a vzdělávací aktivity, mají zásadní dopad na fungování území.

V praxi jsme tedy důkladně popsali, co vůbec máme za kulturní instituce ve městě a kde, jak se k nim lidé dopravují, odkud kam chodí či jezdí, je-li tam vhodné osvětlení či ne, cítí-li se tam lidé bezpečně a podobně. Samozřejmě jsme důkladně pracovali také s dalšími tvrdými daty typu návštěvnost, typy kulturních zařízení, finance apod. Vydefinovali jsme si území, která mají vysokou hodnotu z pohledu kulturně vzdělávacího, popsali, co je tam za problém, co tam může být za investici, nebo naopak jaká tam existují nepřekročitelná omezení.

Když se pak se v okolí cokoli plánuje, vychází se i z těchto podkladů. Díky spolupráci s KVAS o. s. a Národní sítí Zdravých měst vznikla k této části i metodika, využitelná i pro všechna další města.

■ **Které konkrétní aktivity města můžete doporučit, co se vám daří?**

Jihlava je referenčním Zdravým městem pro oblast KULTURA

■ Inspirujte se na webu www.zdravamesta.cz/referencni-zdrave-mesto-jihlava či ve vysílání na www.zdravamesta.cz/tv, kde naleznete plnou verzi tohoto rozhovoru a mnoho dalšího.

